

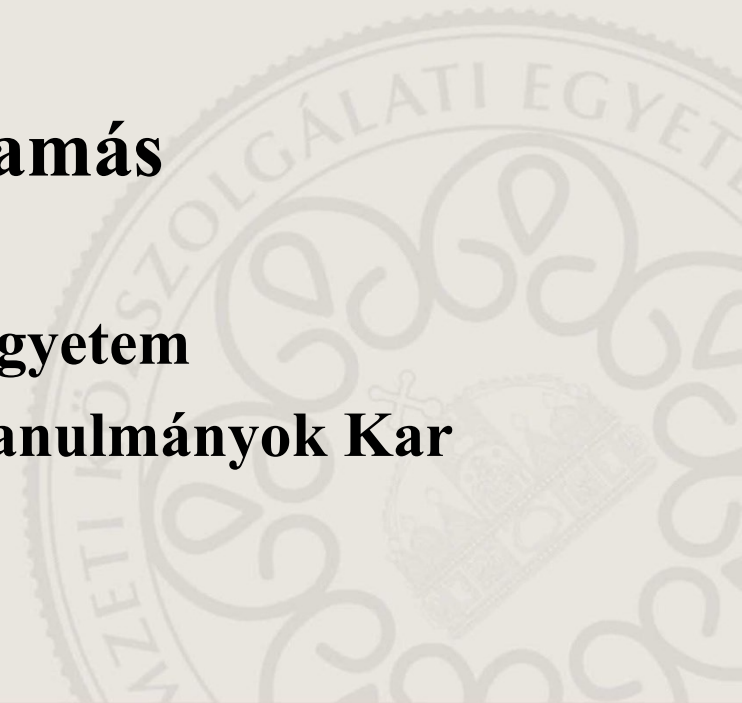
A tér újra szabásának arculatai: paradigmák, narratívák, kísérletek

Dr. habil. Kaiser Tamás

Egyetemi docens

Nemzeti Közzolgálati Egyetem

Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

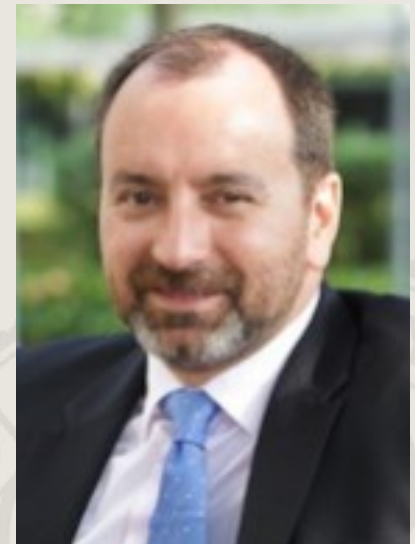
Három tanulmány, három üzenet

Tim Leunig:
Cities
Unlimited
(2008)

Michael Storper:
Separate Worlds?
Explaining the
current wave of
regional economic
polarization (2018)

Andrés Rodríguez-Pose:
The revenge of the
places that don't matter
(and what to do about it)
(2018)

Értelmezési keretek

Jelentéskör

- Területszervezés
- Térszerkezet átalakítása
- Területi kormányzási lépték átalakítása
- Mérethatékonyság
- Új térbeli konfigurációk
- Funkcionális és intézményi dimenzió
- Kapcsolódás: reformok, centralizáció, decentralizáció

Mozgató erők

- Politikai programok és projektek
- Politikai versengés és depolitizálás
- Külső, strukturális tényezők (globalizáció, válság)
- Endogén erőforrások
- **Területi egyenlőtlenségek**

Gyakorlatias megközelítések

- Nemzetközi versenyképesség
- Vonzó befektetési környezet
- Társadalmi szolidaritás
- Önkormányzatiság iránti igény

Teoretikus megközelítések

- Strukturalista, poszt-strukturalista, materialista, imaginárius, konstruktivista
- Identitások, társadalmi kötőerők
- Folytonosság és megszakítottság
- Experimentalista megközelítések

Narratívák az „influenster” szerepkörében

- Narratívák mint a keretezés eszközei
  - Kétirányú folyamat
  - Versengő és vitatott narratívák
- Narratívák mint koordinációs eszközök
- Narratívák normál állapotban és zavaros időkben
  - stabil vs. változó paradigmák/narratívák
- Narratívák mint történetetek
  - Valóságos következményekkel
- Közpolitikai narratívák mint stratégiákba ágyazott történetmondás

A „rescaling” paradigmái és narratívái az Egyesült Királyságban

Paradigmák/Meta-narratívák

- Regionalizáció (1998-2010)
- Lokalizáció (2007-2009, 2010-)
- *Állami nagyberuházások*
- *Agglomerációs hatások, növekedési pólusok*
- *Humán-fejlesztés*
- *Területi alapú fejlesztés*
- *Terület-érzékeny fejlesztés*

Narratívák/Térszerkezet

- Területi kiegyenlítés vs. városokra alapozott növekedés
- Helyi gazdaságfejlesztési partnerségek (*LAA, LSP, MAA*)
- 2010-2014: kiegyensúlyozás, *LEP*, deal-making, *Cas*
- 2015-2019: szerkezetváltás, „devolution revolution” (*NP, MCAs*)
- 2019-2022 (?): levelling up, „grant-coalitions”, *kis-és középvárosok*

A „rescaling” hatásai

Folytonosság

- Centralizált hatalomgyakorlás
- Fragmentált önkormányzati rendszer, szűk anyagi mozgástérrel
- Rugalmas, egyenkénti megközelítés testre szabott megoldások

Újítás

- Politikai projektekhez kapcsolódó narratívákba ágyazott átalakítások
- Új térkategóriák
- Támogatási koalíciók
- Devolúciós polgármesterek: puha, generatív hatalmi források

Következtetések

- A tér újra szabása: többdimenziós jelenség
  - Állami akaratképzés, politikai projektek, reformprogramok, centrum-periféria, területi egyenlőtlenség, intézményépítés
  - A strukturalista-posztstrukturalista vita meghaladása
- Meghatározó szerepben a narratívák: rossz narratívára torz válaszok születnek
- Integratív, stratégiai-relacionista szemléletmód, elemzési és tervezési keret: politics of scale, scalar politics?

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

Kaiser.Tamas@uni-nke.hu

